

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІФНІМ ЗУНУ
Галина ЛЯХОВИЧ
«_____» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з НІП ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«_____» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни

«Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра управління та адміністрування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	30	4	8	48	120	-	1

31.08.2023
[Підпис]

Івано-Франківськ – ІФНІМ, 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 "Управління та адміністрування", спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (№№10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент кафедри управління та адміністрування ІФННІМ Марта ЗАЯЦЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та адміністрування протокол № 1 від 28.08.2023р.

Завідувач кафедри
д-р. екон. наук, професор Людмила АЛЕКСЕЄНКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Облік і оподаткування» протокол № __ від _____ 2023р.

Керівник групи забезпечення спеціальності
д-р. екон. наук, професор Руслан БРУХАНСЬКИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБЛІКУ»

1. Опис дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку»

Дисципліна – Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: обов'язкова компонента циклу професійної підготовки Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки: <i>Денна - 1</i> Семестр: <i>Денна - 1</i>
Кількість змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i>
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота: <i>Денна - 48 год.</i> <i>Тренінг, КПІЗ – 8 год.</i> <i>Заочна - 108 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна - 4 год.</i>
Тижневих годин - 8 год., з них аудиторних - 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» спрямована на формування системи знань з нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності та обліку, організаційно-правових форм здійснення підприємництва. В результаті вивчення даного курсу студент повинен уміти тлумачити й застосовувати чинне законодавство у сфері підприємницької діяльності та обліку.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» є вивчення студентами особливостей нормативно-правового регулювання діяльності суб'єктів господарювання та обліку. Даний курс знайомить студентів з основними нормативними документами, що регулюють підприємницьку діяльність та методику обліку.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які бути вивчені раніше: право, організація підприємницької діяльності, інформаційно-комунікаційні технології, теорія організації, тощо.

2.5. Результати навчання.

Вивчення дисципліни передбачає формування таких програмних результатів навчання, як:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

- розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: «НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБЛІКУ»

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Основи правового регулювання підприємницької діяльності та обліку в Україні

Ознаки підприємництва. Функції підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Законодавче регулювання підприємницької діяльності в Україні.

Тема 2. Організаційно-правові форми суб'єкта господарювання

Поняття суб'єктів підприємницької діяльності. Ознаки суб'єктів підприємницької діяльності.. Види суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти підприємницької діяльності

Ознаки фізичних осіб-підприємців як суб'єктів підприємницької діяльності. Вимоги до фізичної особи, що має намір стати підприємцем. Порядок державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

Державна реєстрація припинення фізичної особи-підприємця.

Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності

Юридичні особи: поняття, ознаки, види. Порядок створення та припинення юридичних осіб. Організаційно-правові форми юридичних осіб в Україні. Порядок державної реєстрації юридичних осіб.

Державна реєстрація припинення юридичної особи.

Тема 5. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності

Бухгалтерський облік в Україні: поняття, мета, принципи. Облікова політика: визначення поняття та значення в системі обліку. Нормативно-правове забезпечення облікової політики. Суб'єкти формування облікової політики.

Нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів. Правові засади обліку грошових коштів. Нормативно-правове забезпечення обліку праці та заробітної плати.

Основні завдання контролю за веденням бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності.

Тема 6. Правове регулювання формування звітності суб'єктів господарювання

Склад фінансової звітності у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку.

Правові аспекти складання: Балансу (Звіту про фінансовий стан);

Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); Звіту про рух грошових коштів»; Звіту про власний капітал.

Особливості формування податкової звітності.

Тема 7. Оподаткування підприємницької діяльності

Особливості оподаткування за загальною системою. Технологія оподаткування за спрощеною системою. Особливості обліку операцій з фізичними особами-підприємцями.

Технологія виправлення помилок у звітності.

Тема 8. Відповідальність за порушення законодавства у сфері підприємницької діяльності та обліку

Загальноправові засади відповідальності у підприємстві. Відповідальність за порушення законодавства в сфері ліцензування.. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства. Відповідальність за порушення митного законодавства.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» (денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індив. робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Основи правового регулювання підприємницької діяльності та обліку в Україні	2	2	5	-	1	поточне опитування, тестув.
Тема 2. Організаційно-правові форми суб'єкта господарювання	2	2	5	-	1	тестув.
Тема 3. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти підприємницької діяльності	2	4	6	1	1	тестув.
Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності	2	4	6	1	1	зміст. модуль

Тема 5. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності	8	8	6	1	1	тестув.
Тема 6. Правове регулювання формування звітності суб'єктів господарювання	2	2	6	-	1	тестув.
Тема 7. Оподаткування підприємницької діяльності	6	4	6	1	1	тестув.
Тема 8. Відповідальність за порушення законодавства у сфері підприємницької діяльності та обліку	6	4	8	-	1	тестув.
Разом	30	30	48	4	8	

5. Тематика практичних занять.

5.1. Тематика практичних занять для студентів денної форми навчання

Практичне заняття 1.

Тема 1. Основи правового регулювання підприємницької діяльності та обліку в Україні

Мета: Знати основні ознаки підприємництва та функції й принципи підприємницької діяльності; володіти нормативно-правовою базою, що регулює підприємницьку діяльність та облік.

Питання для обговорення:

1. Ознаки підприємництва.
2. Функції підприємницької діяльності.
3. Принципи підприємницької діяльності.
4. Види підприємницької діяльності.
5. Законодавче регулювання підприємницької діяльності в Україні.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Організаційно-правові форми суб'єкта господарювання

Мета: Знати організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності й проблеми їх розвитку.

Питання для обговорення:

1. Поняття суб'єктів підприємницької діяльності.
2. Ознаки суб'єктів підприємницької діяльності.
3. Види суб'єктів підприємницької діяльності.

Практичне заняття 3-4.

Тема 3. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти підприємницької діяльності

Мета: Знати ознаки й вимоги до фізичних осіб підприємців як суб'єктів підприємницької діяльності, та особливості їх реєстрації як підприємців та реєстрації припинення фізичної особи-підприємця

Питання для обговорення:

1. Ознаки фізичних осіб-підприємців як суб'єктів підприємницької діяльності.
2. Вимоги до фізичної особи, що має намір стати підприємцем.
3. Порядок державної реєстрації фізичної особи-підприємця.
4. Державна реєстрація припинення фізичної особи-підприємця.

Практичне заняття 5-6.

Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності

Мета: Знати порядок створення та припинення юридичних осіб та володіти нормативно-правовою базою, щодо створення, реєстрації та припинення юридичної особи.

Питання для обговорення:

1. Юридичні особи: поняття, ознаки, види.
2. Порядок створення та припинення юридичних осіб.
3. Організаційно-правові форми юридичних осіб в Україні.
4. Порядок державної реєстрації юридичних осіб.
5. Державна реєстрація припинення юридичної особи.

Практичне заняття 7-10.

Тема 5. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності

Мета: Володіти нормативно-правовою базою, що регулює ведення обліку об'єктів бухгалтерського обліку та формування звітності суб'єктів господарювання

Питання для обговорення:

1. Бухгалтерський облік в Україні: поняття, мета, принципи.
2. Облікова політика: визначення поняття та значення в системі обліку.
3. Нормативно-правове забезпечення облікової політики.
4. Суб'єкти формування облікової політики
5. Нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів.
6. Правові засади обліку грошових коштів.
7. Нормативно-правове забезпечення обліку праці та заробітної плати.
8. Основні завдання контролю за веденням бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності.

Практичне заняття 11.

Тема 6. Правове регулювання формування звітності суб'єктів господарювання

Мета: Знати особливості правового регулювання та формування звітності суб'єктів господарювання.

Питання для обговорення:

1. Склад фінансової звітності у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку.
2. Правові аспекти складання: Балансу (Звіту про фінансовий стан); Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); Звіту про рух грошових коштів»; Звіту про власний капітал.
3. Особливості формування податкової звітності.

Практичне заняття 12-13.

Тема 7. Оподаткування підприємницької діяльності

Мета: Знати особливості оподаткування суб'єктів господарювання.

Питання для обговорення:

1. Особливості оподаткування за загальною системою.
2. Технологія оподаткування за спрощеною системою.
3. Особливості обліку операцій з фізичними особами-підприємцями.
4. Технологія виправлення помилок у звітності.

Практичне заняття 14-15.

Тема 8. Відповідальність за порушення законодавства у сфері підприємницької діяльності та обліку

Мета: Знати загальноправові засади відповідальності у сфері підприємницької діяльності та обліку

Питання для обговорення:

1. Загальноправові засади відповідальності у підприємстві.
2. Відповідальність за порушення законодавства в сфері ліцензування.
3. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства.
4. Відповідальність за порушення митного законодавства.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання.

Індивідуальна робота є однією із форм поглибленого засвоєння програми курсу. Вона здійснюється в таких формах: збір і опрацювання практичного матеріалу для виконання КПЗ.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика
1.	Тема 1. Основи правового регулювання підприємницької діяльності та обліку в Україні
2.	Тема 2. Організаційно-правові форми суб'єкта господарювання
3.	Тема 3. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти підприємницької діяльності
4.	Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності
5.	Тема 5. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку в підприємницькій діяльності
6.	Тема 6. Правове регулювання формування звітності суб'єктів господарювання
7.	Тема 7. Оподаткування підприємницької діяльності

8.	Тема 8. Відповідальність за порушення законодавства у сфері підприємницької діяльності та обліку
----	--

8. Тренінг з дисципліни

У процесі проведення тренінгу студентам пропонуються ситуації, у яких вони зможуть продемонструвати набуті знання і вміння з нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності та обліку.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів КПЗ;
- розрахункові роботи;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали = 20 балів) 2. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 40 балів, а у підсумку = 80 балів

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)

60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-8
2	Проекційний екран	1-8
	Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft Dream Spark for Students. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, Ppt), телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox, ZOOM, MOODLE, Viber тощо)	1-8
3	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність. Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408
4. Інструкція по застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
5. Податковий Кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
8. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
9. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін Основи підприємництва : підручник . під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
10. Господарське право України. Загальна частина: підручник. за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 484 с.
11. Іванський А. Й. Нормативно-правове регулювання реєстраційної діяльності : комент. довід. Одеса : Гельветика, 2019. 627 с.

12. Литвиненко В. Трудові та цивільні правовідносини, пов'язані з виконанням роботи: критерії розмежування. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 12. С. 110- 114.

13. Остапенко Ю.О. Проблеми правового регулювання реалізації трудових прав дистанційними працівниками. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. № 3-2. С. 53-57

14. Valentina Sloma. Besonderheiten bei der Umsetzung der zivilrechtlichen Verpflichtung von Bürgen und Garanten im ukrainischen Recht. Osteuropa recht. 2018. № 2. S. 161-176.